

ಮುಯೂರ ವಿಶೇಷ

ನೋಡಿದರೂ ಬಗಡಿಂದ ಸಾರಿಸಿದ ನೆಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ರಂಗೋಲಿ, ತಲೆಭಾಗಿಗೆ ಮಾಪು-ಚೀವಿನ ಸಿಗಾರ. ಎಲ್ಲವೂ ಹಸುರುಮಾಯ! ಹಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕುರಿರೊಪ್ಪಗಳೂ ಕೂಡ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಹೊಳೆಬಾಗಿಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾವಿನಲ್ಲಿಯ ತೋರಣ ಹಾಗೂ ಚೀವಿನ ಎಸಳಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಂದು ಯಾರೂ ಕೂಡ ರೊಪ್ಪಗಳಿಂದ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಹೇರಗೆ ಬಿಟ್ಟರಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ಮುಕ್ಕೆಳ್ಳಾ ಹೋಸ ಬಟ್ಟೆ ಹೋಟ್ಟು ಬಿಸಿಲಿನ ನಡುವೆಯೇ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಪಕೋ ಕೆಲವು ಕುರಿರೊಪ್ಪಗಳ ಸಾಲಿನತ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಅಯ್ಯಿ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು ಮಾತ್ರ ರೊಪ್ಪದ ಬಳಿಯೇ ಪುಕ್ಕಿತ್ತಿದ್ದರು. ಪಕೋ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದ ಸಂಪ್ರಮ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಕರಡಬರುತ್ತಿರ್ಲಿ! ಅಳವಾದ ಕಡಲಿನ ನಡುವೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವ ಮುಳುಗಿಹೋದ ತಮ್ಮ ನಾವೆಯನ್ನು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಶಿತವರಂತೆ ಅವರು ಕುಶಿತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡದ್ದು ಅಪ್ಪೇ, ಅದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೇ ನನ್ನ ಗಮನ ಆ ಕಡೆ ಹೋರಳಿಲ್ಲ. ಹಣ್ಣಿಯ ಹಿರಿಯರು, ನಡುವಯಸ್ಸಿನವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತರುಣರು ಶುಭ್ರವಾದ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆ, ವಲ್ಲ, ಪಂಚ ತೋಟ್ಟು ಜುಂಜುವನ ಪೋಯಿ ಮುಂದೆ ನರೆಯಿತಿದ್ದರು.

ಇಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ತಟಾಯ್ಯ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಹೌಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಆಗೇ ದಾಸಪ್ಪದಿರು ಬಿನಾಸಿ ನೇತಾಕ್ಕೆಕೊಂಡು ಬಂದು ಜುಂಜಪ್ಪನ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜಾಗಟೆ ಹೊಡೆದು ಗೋವಿಂದ, ಗೋವಿಂದಾ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಹೌಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜುಂಜಪ್ಪ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕಂತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಗುಡಿಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣುಹಾಯಿ ಮಾಡಿಸಿ, ವ್ಯಾಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಪೂಜಾರಪ್ಪನಿಂದ ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲದ ಪ್ರಸಾದ ಪಡೆದು ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹೌಲಿಗೆ ಬಿರುವವರು ಬರುತ್ತಿರೇ ಇದ್ದರು, ಹೋಗುವವರು ಹೋಗುತ್ತಿರೇ ಇದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಸಲದ ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇವಿನಹಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಮೂರು ಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಗುಡಿ ಇನ್ನೂ ಕಾಮ್ಮಿಹಲ್ಲು ಹೊದ್ದು ಗುಬ್ಬಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಪ್ಪೇ ಬಾಹ್ಯ ಒತ್ತಡಗಳು ಬಂದರೂ ಸೋಲದೆ, ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ

ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಗುಬ್ಬಿವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿರುತ್ತಿರುವ ಬೇವಿನಹಣ್ಣಿಯವರ ಬಿಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಯಿತು. ಉಳಿದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕಂತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಗುಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಹೋರತಾಗಿ ಕಲ್ಲುಮಳ್ಳೆನ ಜಾವಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಇವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗುಲ್ಲರೂ ದಾಸಪ್ಪದಿರಾಗುವುದಿಲ್ಲ! ಕೇವಲ ಅರನೇರ ಗೊಲ್ಲರು ಮಾತ್ರ ತಿರುಪ್ಪಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಆ ಬೆಡಿನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದಾಸಪ್ಪದಿರಾಗುವ ಹಪ್ಪು. ಉಳಿದವರಿಗೆ! ಈ ಅರನೇರ ದಾಸರೇ ಹಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಲು ಹುಯ್ಯೋ ಹಬ್ಬ, ದೀವಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಪರಿಸೆಯ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ ಹಾಗೂ ಹರಕೆ, ಸೂತಕಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾರಂಪರ್ಯಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡುತ್ತಾರೆ.

ಜುಂಜಪ್ಪನ ಗುಡಿಯ ಪೂಜಾರಯು ನವರು ಮತ್ತು ಪೂಜಾರ ಚಿಕ್ಕತ್ಯಾಗಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿನ್ನಿ ಸಾ, ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಾಳೆಗೇ ಬಂದಂಗಾಯಿತು. ಇನ್ನೇನು ಮೂಡು ಮಣ್ಣೆವಿಗೆ ಹೊರಡೋ ತೇಮು ಇದು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಶ್ಚಿರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬೇವಿನಹಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಒಕ್ಕಳಾದ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಯುಗಾದಿ ಹಜ್ಬಿದ ದಿನದಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮೂಡುಮಣ್ಣೆಪು ಅಚರಣೆಯನ್ನು ಉಲಿನ ಕೆರೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ದಾಸಪ್ಪದಿರ ನೇತೆತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅಚರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಬಂದಿದೆ.

ಇದರ ನಡುವೆ ಬೇವಿನಹಣ್ಣಿ ಗೊಲ್ಲರಹಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಜುಂಜಪ್ಪನ ನಾಲ್ಕು ಸಂಘಾಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡುತ್ವಾಗಿ ಹಾಡುವ ಕೊಲ್ಕೆ ತಿಮ್ಮಣಿ ಮತ್ತು ಗಳೆಂದು ವರ್ಣಿತಿತ್ತಿ ತಿಮ್ಮಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಮಾಹಿತಿಯಿತ್ತು. ನಾನ ತಿಳಿದಂತೆ ಕೊಲ್ಕೆ ತಿಮ್ಮಣಿ ಕೇವಲ ಹಾಡುಗಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ! ಅವನೊಬ್ಬ ಅಡ್ಡಿತ್ತಿಯ ಪಾರಂಪರ್ಯಕ ಪಶುವೆಡ್ಡ ಕೂಡ. ಆ ಸ್ತುತಿನಲ್ಲಿ ದನ-ಕರ, ಕುರಿ-ಮೇಳಿಗಳಿಗೆ ಪನೇ ಜಡ್ಟು-ಜಾಪತ್ತು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡುವ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇಗಳು ಅವನವು. ಬಹುಶಃ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಪರಿಗಾಹಿಗಳಿಗೆ ಈ